

REGERINGEN

Regeringsbeslut

I:3

2014-05-15

S2014/4157/FS

Socialdepartementet

Socialstyrelsen
106 30 Stockholm

Uppdrag att utveckla uppföljningen av hälso- och sjukvårdens tillgänglighet

Regeringens beslut

Regeringen ger Socialstyrelsen i uppdrag att utveckla den nationella uppföljningen av hälso- och sjukvårdens tillgänglighet. I uppdraget ingår bl.a. att fortsätta arbetet med att följa upp väntetider enligt principen om patientens väg genom vården. Vidare ingår att göra årliga mätningar av väntetider inom t.ex. cancervården och vid sjukhusbundna akut-mottagningar. Socialstyrelsen ska även vidareutveckla arbetet med att analysera och förklara orsaker och konsekvenser av skillnader i tillgänglighet inom hälso- och sjukvården.

Socialstyrelsen ska samråda med befintliga nätverk på området, företrädare för patientorganisationer samt Sveriges Kommuner och Landsting.

Socialstyrelsen får för uppdragets genomförande använda 7 000 000 kronor under 2014. Kostnaderna ska belasta utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg, anslaget 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård, anslagsposten 23 Akutsjukvårdssatsning. Medlen utbetalas engångsvis efter rekvisition ställd till Kammarkollegiet. Rekvisitionen ska inkomma till Kammarkollegiet senast den 1 december 2014. Medel som inte har utnyttjats ska återbetalas till Kammarkollegiet senast den 31 mars 2015. Vid samma tidpunkt ska en ekonomisk redovisning lämnas till Kammarkollegiet.

Socialstyrelsen ska senast den 18 juni 2014 lämna in en övergripande plan till Regeringskansliet (Socialdepartementet) över hur myndigheten avser att arbeta med det aktuella uppdraget. Uppdraget ska sedan slutredovisas senast den 31 mars 2016.

Uppföljningarna av väntetider inom cancervården och akutvården ska redovisas till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 15 december. Detta gäller för både 2014 och 2015.

Rekvositionen, redovisningarna och eventuell återbetalning ska hänvisa till det diarienummer som detta beslut har.

Bakgrund

En god tillgänglighet till hälso- och sjukvården är avgörande både för vårdens kvalitet och för patienternas tillfredsställelse. Regeringen har därför de senaste åren genomfört ett antal åtgärder för att förbättra tillgängligheten till svensk hälso- och sjukvård, t.ex. den nationella vårdgarantin och den s.k. kömiljarden.

Sedan den 1 juli 2010 regleras den nationella vårdgarantin i hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) och förordningen (2010:349) om vårdgaranti. Där framgår det att landstingen ska erbjuda kontakt med primärvården samma dag som man söker hjälp. Inom sju dagar bör primärvården erbjuda läkarbesök, om det behövs. Efter beslut om remiss bör besök inom den specialiserade vården kunna erbjudas inom 90 dagar från beslutsdatum och behandling bör erbjudas inom ytterligare högst 90 dagar efter beslutsdatum.

Regeringen och Sveriges Kommuner och Landsting har under åren 2009–2013 slutit årliga överenskommelser för att förbättra patientens tillgänglighet till hälso- och sjukvården. En miljard kronor har avsatts årligen i statsbudgeten för dessa överenskommelser, den s.k. kömiljarden. Satsningen syftar till att korta väntetiderna i vården. De landsting som uppnår de i överenskommelsen uppställda kraven om uppfyllande av vårdgarantin får ta del av medlen.

I 2014 års ekonomiska vårproposition (prop. 2013/14:100) kommunicerar regeringen att den under perioden 2015–2018 avser satsa totalt 2 000 000 000 kronor på att förkorta väntetiderna inom cancervården. Satsningen ska omfatta hela vårdkedjan, dvs. från utredning och diagnos till behandling.

Den 29 mars 2012 fick Socialstyrelsen ett samlat tillgänglighetsuppdrag som handlade om att utveckla uppföljningen av hälso- och sjukvårdens tillgänglighet. Inom ramen för det uppdraget har Socialstyrelsen bl.a. utvecklat ett system för att följa patientens väg genom vården med fokus på cancervården och de mest sjuka äldre. Ett annat deluppdrag handlade om att utveckla ett system för att följa väntetider på sjukhusbundna akutmottagningar på nationell nivå. Socialstyrelsen har även i uppdrag att

följa upp den nationella vårdgarantin och kömiljarden och det arbetet ska slutredovisas den 15 maj 2014.

Ärendet

Regeringen anser att det är av central betydelse att Socialstyrelsen även fortsättningsvis har ett samlat tillgänglighetsuppdrag eftersom det har betydelse för hälso- och sjukvårdens möjligheter att förbättra tillgängligheten för patienterna. Socialstyrelsen ska därför fortsätta arbetet med att följa upp väntetider enligt principen om patientens väg genom vården. Arbetet ska ske enligt den vision och målsättning som presenterades i rapporten Patientens väg genom vården – system för uppföljning av väntetider i vården (dnr S2012/2628/FS). Socialstyrelsen ska bl.a. se över möjligheten att utveckla systemet med väntetider för återbesök. Myndigheten ska dessutom inom ramen för detta arbete bl.a. se över möjligheten att utveckla ett remiss-ID som gör det möjligt att följa patientens väg genom specialistvården. Det handlar även om att utveckla ett system för att kunna följa vårdflödena mellan olika nivåer som t.ex. mellan akutvården och den specialiserade vården.

I uppdraget ingår det dessutom att Socialstyrelsen ska göra årliga mätningar av väntetider inom cancervården och vid sjukhusbundna akutmottagningar samt mätning av väntetider inom andra områden där data finns tillgängliga inom de nationella kvalitetsregistren.

Ett viktigt utvecklingsområde är arbetet med att analysera och förklara orsaker och konsekvenser av skillnader i tillgänglighet. I uppdraget ingår det därför att utveckla detta arbete genom att bl.a. analysera och utvärdera orsaker till regionala variationer i väntetid, skillnader i väntetider mellan och inom olika specialiteter samt till väntetiderna inom akutvården.

Socialstyrelsen ska dessutom se över hur myndigheten inom ramen för andra verksamhetsdelar och projekt kan utveckla arbetet med att följa upp tillgängligheten inom hälso- och sjukvården. Det kan exempelvis handla om arbetet med nationella riktlinjer respektive öppna jämförelser.

I bakgrundsavsnittet nämns den cancersatsning som regeringen avser att påbörja 2015 med syfte att korta väntetiderna. Socialstyrelsen kommer behöva vara delaktig i satsningen, t.ex. när det gäller att diskutera hur väntetiderna löpande och automatiskt ska följas på nationell nivå. Regeringen kommer att återkomma senare i år med ytterligare information om satsningen.

För 2014 avsätter regeringen 7 000 000 kronor. Regeringen avser även att avsätta medel för 2015. Medel för 2015 utbetalas i den mån riksdagen beviljar medel för detta ändamål.

På regeringens vägnar

Göran Hägglund

Martin Jeppsson

Kopia till

Finansdepartementet/BA
Socialutskottet
Kammarkollegiet
Sveriges Kommuner och Landsting